

Petras Auštrevičius – mūsų remiamas kandidatas

LPKTS valdybos pareiškimas

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba apsvačiusi LR prezidento rinkimų kampanijos eigą nusprendė pirmajame rinkimų ture remti nepriklausomą kandidatą **Petrą Auštrevičių**.

Jis yra tremtinio, kilusio iš Dainavos krašto, sūnus, pasižymėjęs sąžiningu darbu valstybės valdymo struktūrose ir diplomatinėje tarnyboje. P. Auštrevičius nėra veikiamas šešėlinių pinigų, neįsipareigojęs jokioms Lietuvai nedraugiškoms jėgoms.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga kviečia savo narius ir visus rinkėjus pirmajame prezidento rinkimų ture balsuoti už **Petrą Auštrevičių**.

Atkurta Genocido aukų koplyčia

Praėjusią savaitę atkurta Genocido aukų koplyčia buvusiuose KGB rūmuose, Vilniuje. Į altoriaus šventinimo apeigas susirinko gausus būrys žmonių. LPKTS Vilniaus skyriaus pirmininką Petrą Gvazdauską labiausiai džiugino apeigose dalyvavęs būrelis moksleivių.

Aktualių klausimų aptarti ir su žmonėmis mintimis pasidalyti į koplyčią buvo atvykę Seimo nariai prof. Vytautas Landsbergis ir dr. Povilas Jakučionis. Monsinjoras Alfonsas Svarinskas tikriausiai baimindamasis, kad niekam nekiltų mintis koplyčią vėl uždaryti, paragino čia rinktis kiekvieną sekmadienio popietę. Jis buvo pasiryžęs laikyti ir šv. Mišias.

Minėtų rūmų fojė buvusių politinių kalinių ir tremtinių įsteigtą koplyčią savavališkai išardė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro darbuotojai, vadovės Dalios Kuodytės nurodymu.

(keliamą į 4 psl.)

Šiomet - jau vienuoliktas

Gegužės 29 d. LK Kauno įgulos karininkų ramovėje įvyko 11-asis "Norilsko vyčių" suvažiavimas. Po košmarų ir netekčių likę gyvi - jų dar nemažas pulkas - Norilsko sukilėliai aktyvūs ir gyvybingi. Juos sutiksi renginiuose, dalyvauja įvairiose akcijose. Lietuviai, kartu su uk-

labiausiai nukentėję nuo okupanto. Reikalaujame, kad kolaborantai būtų teisiami. Tik mes turime teisę pareikalauti, kad būtų atgaivinta tautinė mokykla, kad Rusija atlygintų kiekvienam iš mūsų už veltui atliktus sunkius darbus ir nežmoniškas gyvenimo sąlygas.

Ne vienas suvažiavimo dalyvis susirūpinęs dėl Nacionalinio radijo ir TV laidų. Jos kasmet prastėja, yra paviršutiniškos, stinga dorinio auklėjimo elementų ir jaunimo patriotinio ugdymo dvasios. Reikia surengti daugiau pokalbių, išsamių diskusijų apie pasipriešini-

Prisiminimui įsiamžino visi suvažiavimo dalyviai

rainiečiais kalėję Norilске, dabar pripažįstami pagrindine varomąja jėga rengiant sukilimą bei jo metu.

Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio prezidiumo pirmininkas dim. kpt. Jonas Čeponis atvykęs pasveikinti norilskiečių sakė:

- Tai mes - Lietuvos sąžinė ir garbė. Mes nesusitępę ir

Varėniškis Vytautas Kazulionis, aktyvus Norilsko sukilimo dalyvis, ragino sukilimo dalyvius priimti deklaraciją ir ją nusiųsti Lietuvos švietimo ir mokslo ministrui dėl tautinės mokyklos atgaivinimo. Jis kvietė nesuklysti dar kartą renkant šalies prezidentą, atskirti tikrąsias vertybes ir jas toleruoti.

Jono Ivaškevičiaus nuotr.

mo kovas Lietuvoje, išsamiau parodyti tų kovų dalyvius, pakalbinti gyvus anų dienų liudininkus.

Kalbėdamas suvažiavime "Norilsko vyčių" Kauno sk. pirmininkas Vytautas Balsys pasidžiaugė, kad vienur kitur kalasi liauni tautinės mokyklos daigeliai.

(keliamą į 5 psl.)

Dėl "Mažeikių naftos" ekonominės veiklos vertinimo

arba R. Valatka Mažeikiuose statys V. Babiliui paminklą

Spaudoje aptarinėjant "Mažeikių naftos" privatizavimo aplinkybes, taip pat teismui ar Seimo komisijai dalyvaujant rinkimų kampanijoje su "Mažeikių naftos" reikalų svarstymais nuolat kartojamos kelios propagandinės klišės, visiškai prasilenkiančios su bet kokia ekonomine logika.

Dažniausiai kartojama, kad tuo metu, kai "Mažeikių naftą" valdė "Williams" kompanija (1999-2002 m.), įmonė patyrė 750 mln. litų nuostolių dėl blogo valdymo

(siekiant propagandinio svorio, dažnai pasakoma visiškai ekonominė nesąmonė, kad tokius nuostolius yra patyrusi valstybė). Galima pasidžiaugti bent tuo, kad jau nebeskelbiama oponentų vis deklaruota tariama 1.5 mlrd. litų žala.

Tenka pastebėti, kad nuostoliai įmonių veikloje dažnai būna sąlygoti objektyvių priežasčių ir tam tikrą laiką gali būti neišvengiami. Po privatizavimo daugelis įmonių yra dirbę nuostolingai ar net bankrutavę.

(keliamą į 3 psl.)

Andrius KUBILIUS

Aktualijos

■ Laikinasis prezidentas A. Paulauskas birželio pabaigoje dalyvaus Stambule vykstančiame NATO viršūnių susitikime. Septynioliktasis NATO viršūnių susitikimas, kuriame Lietuva, kaip visaisė Aljanso narė, dalyvaus pirmą kartą, vyks Turkijoje.

■ Neapgalvotai pensijų kaupimo sutartis sudarę gyventojai galės per mėnesį jas vienašališkai nutraukti. Anksčiau sudarytoms sutartims ši nuostata negalioja.

■ Per tris šių metų mėnesius iš Lietuvos išvyko beveik du kartus daugiau gyventojų nei pernai tuo pačiu metu. Statistikos departamento duomenimis, šių metų sausio-kovo mėnesiais iš Lietuvos išvyko 2,814 tūkst. šalies gyventojų, kai pernai tuo pat metu - 1,544 tūkst. žmonių. Didžiųjų keplionių agentūrų vadovai konstatuoja, kad per gegužę keplionių parduota dvigubai daugiau. Daugiausiai žmonių vyksta į Dubliną bei Londoną, kur po įstojimo į Europos Sąjungą jie gali legaliai susirasti darbą.

■ Seimo opozicinės Liberų ir centro bei Konservatorių frakcijos po prezidento rinkimų inicijuos vidaus reikalų ministro V. Bulovo pašalinimą iš pareigų.

■ Irako naujasis prezidentas antradienį pirmą kartą viešai kalbėdamas po savo paskyrimo sakė norintis, kad Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priimdama dabar svarstomą rezoliuciją suteiktų šaliai "visišką suverenitetą".

■ JAV skyrė 450 mln. dolerių branduolinio saugumo projektams, tarp jų ir panaudotų branduolinių medžiagų išvežimui iš Latvijos Salaspilio mieste likviduojamo mokslinio tyrimo atominio reaktoriaus jų gamintojams į Rusiją.

■ Per Maskvoje vykusias derybas su Europos Komisijos atstovais Rusijos prezidento V. Putino duotas pažadas dar šį rudenį pasirašyti sienos sutartis su Estija ir Latvija tėra tariamas. Tai pareiškė Estijos užsienio reikalų komisijos pirmininkas M. Michelsonas.

■ Rusija pasiryžusi plėtoti bendradarbiavimą su NATO, jeigu Šiaurės Atlanto aljansas gerbs jos interesus, teigia Valstybės Dūmos gynybos komiteto pirmininkas Viktoras Zavarzinas.

Paminėta Danieliaus Vaitelio žūtis

Gegužės 13 d. 12 val. Leno bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Vyčio apyg. partizanų vadą Danielių Vaitelį. Šv. Mišių metu giedojo Panevėžio buv. tremtinių choras "Likimai".

Šį renginį organizavo KASP Vyčio apyg. rinktinės štabas drauge su LLK sąjūdžio nariais – buvusiais partizanais, laisvės kovų dalyviais. Renginyje dalyvavo KASP, Mindaugo bataliono

motorizuotosios pėstininkų brigados "Geležinis Vilkas" ir aviacijos kariai. Juodvystynės miške, prie paminklo D.Vaiteliui, nuaidėjo salutas. Dalyvavo ir D.Vaitelio žmona su dukra. Buvo pasakyta kalbų žuvusiųjų garbei. Svečiai buvo vaišunami kareiviška koše. Grįžome pakylėti ir dvasiškai sustiprėję.

Laisvės kovų dalyvis
Antanas Šimėnas

Renginyje dalyvavo daug jaunimo

"Leiskit į Tėvynę" – Marijampolėje

Tragiškojo 20 a. Laisvės kovotojai įamžinti paminkluose, knygose, dailės, muzikos kūriniuose. Lyriškos, liūdnos, bet skambios dainos aidėjo Sibiro platybėse, lengvino nuteistųjų dvasios kančias, begaliniu ilgesiu liejosi iš širdies gilumos, nes priminė Tėvynę, gimtąjį sodžį. Per 50 okupacijos metų jas išsaugojo tremtiniai, politiniai kaliniai bei visi laisvės besiilgintys lietuviai. Nuo pat Atgimimo pradžios jos vėl suskambo po visą Lietuvą.

1988 m. vasarą Kaune buvo įkurtas Respublikinis tremtinių klubas. Tų pačių metų rudenį klubas pradėjo veikti ir Marijampolėje. Prie jo susibūrė buvusių tremtinių choras, kuris iki dabar koncertuoja valstybinių švenčių metu, įamžinant Laisvės kovotojų atminimą ir kitomis iškilmingomis progomis.

1990 m. Kaune įvyko pirmoji Respublikinė buvusių tremtinių dainų ir poezijos šventė. Ji buvo pavadinta "Leiskit į Tėvynę", tapo tradicine ir kas dveji metai vyksta vis kitoje apskrityje.

Šiais metais jau septintoji šventė "Leiskit į Tėvynę" birželio 5-6 dienomis vyks Marijampolėje. Šis kultūrinis renginys turi plačią programą. Šventėje dalyvaus per 40 buv. tremtinių chorų –

daugiau kaip 1500 dainininkų. Atvyksta keletas pučiamųjų orkestrų, kitų atlikėjų.

Tikime, kad šventė taps skambiu akordu, žadinančiu tautinę savimonę.

Birželio 5 d. prie Šešupės (už senųjų miesto kapinių) 20 val. **įvyks poezijos vakaras.** Kartu skambės ansamblių, solistų, chorų atliekamos dainos, gros instrumentiniai ansambliai. **22 val. – baigiamoji poezijos šventės daina.**

Birželio 6 d. 12 val. iškilnės prasidės Vytauto g., prie Tauro apyg. partizanų paminklo. Per miestą svečių eisena – buv. tremtinių chorai ir orkestrai iš visos Lietuvos – žygiuos į Rygiškių Jono gimnazijos stadioną. Stadione iškilmingas šv. Mišias aukos arkivyskupas metropolitas S.Tamkevičius ir kiti kunigai. Po pamaldų – šventės "Leiskit į Tėvynę" koncertas.

Po oficialiosios programos prasidės vakarotuvės. Jų metu gros kaimo kapelos iš Ukmergės, Marijampolės, Jungėnų ir kt.

Vasaros žiedais pasipuošusioje gimtojoje žemėje skambios dainos, muzika teišilieja į mūsų sielas dvasinio atgimimo palaimos jausmu.

Vytautas RAIBIKIS
LPKTS Marijampolės sk. pirmininkas

Dėl požiūrio į V.Uspaskicho veiklą

TS prezidiumo pareiškimas

Pastaruoju metu žinomas veikėjas Viktoras Uspaskichas užsakomosiose TV laidose, susitikimuose su žmonėmis nesirinkdamas žodžių niekina viską, kas Lietuvoje taip nelengvai buvo pasiekta po nepriklausomybės atkūrimo.

Iš esmės vėl tęsiamas R.Pakso ir jo pagrindinio ideologo Borisovo pradėtas lietuvių tautos supriešinimas, bandoma įdiegti neva tautos remiama narystė NATO, ES atėjo savaime, be politikų, diplomatų, be visos visuomenės pastangų. Nuolat puldamas, kad viskas nepriklausomoje Lietuvoje blogai, V.Us-

paskichas atvirai į žmonių pasąmonę diegia Kremliaus nuostatą, jog ir pati nepriklausomybė – klaida, o lietuviai – nevykėliai.

Esame gavę kandidato į prezidento postą Petro Auštrevičiaus laišką, kuriame jis aiškiai pasako, jog nepritaria tokiems bandymams niekinti Lietuvos valstybingumo pamatus. Tėvynės sąjungai taip pat yra nepriimtini išimtinai negatyvūs sunkiausio Lietuvos valstybės kūrimo etapo vertinimai, lietuvių tautos menkinimas.

Kviečiame ir kitus kandidatus pasisakyti dėl šio itin šiurkštaus Lietuvos nepri-

klausomybės niekinimo.

TS prezidiumas pastebi, kad įsibėgėjant prezidento rinkimų kampanijai daugėja spekuliacijų dėl požiūrio į V.Uspaskichą ir jo partiją.

Pritardamas pirmininko Andriaus Kubiliaus viešai išsakyti nuostatai, kad Tėvynės sąjungos prezidiumas po Seimo rinkimų nesudarys koalicijos su Darbo partija jokiais aplinkybėmis, kviečia kitas partijas, tarp jų ir dešiniąją save laikantią Liberalų ir centro sąjungą, aiškiai ir nedviprasmiškai išsakyti savo požiūrį dėl galimo bendradarbiavimo su V.Uspaskichu po Seimo rinkimų.

"Polnij" atgal!

Į Europos Parlamento rinkimus einame sąrašais, nes tokia tvarka Europoje. Partijos Lietuvoje eina su šūkiu, ir kai kurių yra labai įdomių, turiningų.

Štai šūkis - "Susigrąžinkime, kas prarasta". Atsikovojam!

Pirmoji mintis, kad gal čia apie taupomuosius ir kitus indėlius, kurie nušvilpti guli Maskvoje, ir jokių kalbų apie šį atsikovojoimą - susigrąžinimą, žalos mūsų žmonėms atlyginimą, kol kas negirdėti. Lietuvos Vyriausybės mėgindavo po truputį kompensuoti, nors nežinau, ar įrašinėjo tas kompensacijas į Rusijos mums padarytos žalos sąskaitą.

Tačiau gal p. V.Uspaskichas, atėjęs valdyti Lietuvos, tiesiai pareikalautų, kad Maskva grąžintų, kas mūsų piliečių prarasta? Gal Darbo partijos atstovai kels tuos reikalavimus Europos Parlamente? Pamatysime tai dar šiemet, nors rinkėjai galėtų paklausti jau dabar.

Kas dar prarasta? Kaip tolydžio skelbia Darbo partijos vadai, inscenizuodami netgi durnių teismus, prarasti kolūkiai. Išėitų, kad atkurs kolūkį, jei ne su sribais, tai laisva piliečių ūkininkų valia. Bet juk neuždrausta steigti kolūkių nė dabar, tik negirdėjome, kad Darbo partija būtų ėmusi ir įsteigusi nors vieną kolūkį. Vadui pakaktų savų pinigų kokius metus mokėti to vieno pavyzdinio kolūkio kolūkiečiams milijonines dotacijas. Tai kodėl nerodo pavyzdžio? Kolūkio, kaip ūkininkavimo sistemos, praradimas būtų jau truputėli susigrąžinamas.

Tai tik pora konkrečių pavyzdžių, kas Lietuvoje prarasta ir ką viena ryžtinga partija kviečia susigrąžinti. Bet yra ir daug didesnių, svarbesnių dalykų.

Prarastos sovietų kolonijos ir išlaikytinės statusas. Jis tebėra išlikęs kaimyniniame Kaliningrado-Karaliaučiaus krašte, kurio valdžiuok vis laukia nesulaukia, kada Maskva susimylės ir ką nors duos. Šaukiama apie baisų gyvenimo atsilikimą nuo Lietuvos ir Lenkijos, tai ko ta Maskva nepadedą ir kaip reikiant nepamaitina išties vargstančių kaliningradiečių?

Štai tokį nuosmukio be prošvaistės, europinio atsilikimo statusą tikrai esame praradę. Gal vertėtų susigrąžinti? Kodėl neturėtume, jeigu norime, būti vėl atsilikę ir pajuokti, kažkokia Europos Sąjungos Baltarusija, panašėnė į Rusijos Baltarusiją? To panašumo dar ir turim, dar ne visai praradom, galim jį stiprinti pirmiausia garbindami komunistų "tarybų valdžią".

Praradome dar šį tą: sovietų švietimo sistemą, glavlito cenzūras, tikėjimo draudimus ir persekiojimus. Praradome sovietų kariuomenę Lietuvoje, jos plėšikavimą ir teršimą, praradome KGB terorą. Kalbame, ką galvojame, praradę burnų užraišalus, o praradę tarnybinio arklio akinius matom plačiau pasaulį, nuo kurio nebeskiria nei geležinė, nei propagandos uždanga. Kai sovietų laikais žmonės nieko nematė ir nekalbėjo, tik dairėsi, kad kaimynas neįskųstų, jiems neva buvo geriau – taip dabar sakoma, daugelis ploja. Štai

kokie mūsų dideli praradimai. Apie juos galima dar ir taip pasakyti: praradom narvą ir grandinę prirakintą dubenėlį. Kas nori dubenėlio nematydamas grandinės, tam siūloma lįsti atgal į narvą. Štai tada jau prarastume rimtą dalyką – pasirinkimo teisę. Pelėkautuose ji labai ribota.

O yra dalykų, dėl kurių išties skauda, kad jie praradami ar buvo prarasti. Štai kad ir savigarba. Vienas ponas nepailsdamas skelbia, net ant rankų atsistoja, kad Lietuva visai netikusi šalis. Kodėl? – todėl, kad "beraščiai", ir todėl, kad ją jau 14 metų valdo lietuviai. Jeigu Lietuvą valdys rusas arba rusai, šalis bus raštinga ir turtinga. Tiesa, tik po trejų metų, po 1111 dienos bei tūkstančio ir vienos nakties. Kol kas reikėtų paklusniai atsigulti po Rusija. Susirinkimuose piliečiai tam pritaria. Taip ligi šiol neregėtu mastu ir labai viešai varomas pilietinės visuomenės ir valstybės griovimas iš vidaus. Susigrąžinti sveiką protą ir suvokimą, kas vyksta, susigrąžinti prarastą tautinę savigarbą – to tikrai reikėtų.

Vytautas LANDSBERGIS

Skelbimas

Birželio 19 d., šeštadienį, Rumšiškėse įvyks tradicinis Magadano ir visos Kolymos buv. politinių kalinių suvažiavimas. Renkamės 11 val. Rumšiškių kultūros rūmuose. Autobusas lauks 10 val. **Kaune, Savanorių pr. (autobusų stotelė "Kalniečių poliklinika").** 13 val. šv. Mišios Lietuvos liaudies buities muziejaus koplyčioje.

Kviečiame dalyvauti visus buv. Kolymos politinius kalinius, jų vaikus ir vaikaitčius.

Dėl "Mažeikių naftos" ekonominės veiklos vertinimo

(atkelta iš 1 psl.)

Tačiau iki šiol nė viena Lietuvos Vyriausybė ar jos atstovai prokuro-rų nebuvo kaltinti dėl nuostolingos privatizuotų įmonių veiklos.

"Mažeikių nafta" 1995, 1996, 1998 metais taip pat dirbo nuostolingai ir per tą laiką patyrė daugiau kaip 150 mln. litų nuostolių, nes tai lėmė ir objektyvios sąlygos. Už šiuo laikotarpiu patirtus nuostolius niekas nėra persekiojamas, nes iš tiesų tai būtų visiškai teisinė ir ekonominė nesąmonė. Kaip rodo ekonominių faktorių analizė, ir 1999-2002 m. "Mažeikių naftos" koncerno patirti nuostoliai (1999 m. - 90 mln. Lt.; 2000 m. - 148 mln. Lt; 2001 m. - 287 mln. Lt; 2002 m. - 185 mln. Lt) buvo lemti objektyvių priežasčių, todėl praktiškai buvo neišvengiami.

Nagrinėjant šio laikotarpio "Mažeikių naftos" finansines ataskaitas visų pirma reikia pastebėti, kad pradėdant 1999 m. į "Mažeikių naftos" turto ir finansinį balansą yra įtraukiamas ir "Būtingės terminalas", kuris pradžioje dirbo nuostolingai, nes į "Mažeikių naftos" balansą įnešė dideles stovybos skolas ir pradinio veiklos etapo natūralius sunkumus. Dėl šios priežasties negalima lyginti atskirų laikotarpių "Mažeikių naftos" veiklos rodiklių.

1999-2002 m. "Mažeikių naftos" nuostolius lėmė objektyvūs veiksniai

Kaip Seimo komisijai paliudijo "Mažeikių naftos" valdybos pirmininkas, Ūkio ministerijos viceministras N. Eidukevičius, 1999-2002 metų "Mažeikių naftos" veiklos nuostolius iš esmės lėmė trys veiksniai:

1. Padėtis tarptautinėse rinkose ir pirmiausia - šiose rinkose nusistovėjusi perdirbimo marža, kuri 1998 m., 1999 m. ir 2002 m. buvo labai nepalanki "Mažeikių naftos" veiklai, nes atitinkamai siekė tik 36, 30,5 ir 41,4 USD/t (ekspertai yra nustatę, kad "Mažeikių nafta" gali pelningai dirbti tik tuo atveju, jeigu ši marža viršija 49 USD/t).

2. Nuo 1998 m. vėluojantis įmonės modernizavimas, kuris negalėjo būti vykdomas dėl labai blogos įmonės ekonominės būklės. Dėl to "Mažeikių nafta" turėjo patirti nuostolių 1999 m. ir 2000 m. pirmąjį pusmetį, Europos rinkose nuostolingai parduodama savo produktus, neatitinkančius europinių standartų. Tačiau, kaip paaiškino N. Eidukevičius, įmonė būtų patyrusi dar didesnius nuostolius, jeigu tuo metu būtų mažinusi gamybą, pasitraukusi iš europinių rinkų ir vėliau bandžiusi grįžti į šias rinkas. Grįžimas būtų kainavęs labai brangiai.

3. Po 1999 m. sutarčių "Mažeikių naftos" finansinę padėtį pagerino di-

džiulės paskolos, kurias suteikė Lietuvos Vyriausybė ir "Williams". Tai leido įmonei pradėti produktyviai veikti ir didinti gamybos apimtį, tačiau pradiniam etape buvo žymiai padidėjusios "Mažeikių naftos" mokamos palūkanos už suteiktas paskolas. 1999 m. "Mažeikių nafta" sumokėjo 51 mln. Lt palūkanų, 2000 m. - jau 107 mln. Lt. Tai irgi didino "Mažeikių naftos" nuostolius, kas atsispindi įmonės finansinėse ataskaitose.

Taigi nuostolinga įmonės veikla 1999-2002 metais buvo sąlygota objektyvių ekonominių priežasčių, kurioms labai mažai įtakos turėjo 1999 m. pasirašytos sutartys. Jeigu sutartys nebūtų pasirašytos, šios priežastys nebūtų išnykusios, o tik dar labiau paaštrėjusios, nes vien per 1999-2000 m. "Mažeikių nafta" (arba valstybė) būtų turėjusi gražinti 850 mln. litų paskolų, paimtų "Būtingės terminalo" statybai.

Kaip rodo šiandieninė "Mažeikių naftos" padėtis, 1999 m. padaryti sprendimai buvo teisingi ir iš esmės jie sąlygojo šiandieninę sėkmingą įmonės veiklą. Kaip Seimo komisijai paliudijo "Mažeikių naftos" finansų departamento direktorė V. Petrošienė, "Williams" padarė didžiulį darbą pertvarkant "Mažeikių naftą" į vakarietišką įmonę ir tai yra šiandieninės "Mažeikių naftos" sėkmės pagrindas, o "Jukos" nieko nesugriovė ir viską tęsia toliau, samdydama amerikietį direktorių.

"Lietuvos geležinkeliams" ir "Klaipėdos naftai" sutartys su "Mažeikių nafta" yra naudingos

Dar viena dažnai vartojama neteisinga klišė, kuri yra įtraukta ir į prokuro-rų parengtą kaltinamąją išvadą, yra tokia, kad tariamai dėl pasirašytų sutarčių su "Mažeikių nafta" 86 mln. Lt žalą patyrė "Lietuvos geležinkeliai" ir "Klaipėdos nafta".

Tokie aiškinimai neatitinka ekonominės logikos, nes bandoma žala pripažinti "Lietuvos geležinkelių" ir "Klaipėdos naftos" negautos pajamos, kurias šios įmonės norėjo gauti prašydamos iš "Mažeikių naftos" didesnių tarifų. Tuo tarpu Vyriausybės tikslas buvo sumažinti "Mažeikių naftos" veiklos nuostolius, kurie būtų didėję, jeigu būtų dar labiau didinamos "Mažeikių naftos" krovininių transportavimo ir perkrovimo sąnaudos. Valstybė, valdydama visas šias įmones, siekė išmintingo jų tarpusavio finansinių santykių balanso.

Kaip matyti iš žurnalo "Kelias" (2004 m., Nr. 4) išspausdintos Ž.Kačiūškos apžvalgos, paremtos vi-

sų trijų įmonių pastarojo laikotarpio veiklos analize, ir "Lietuvos geležinkeliai", ir "Klaipėdos nafta", pervežamos "Mažeikių naftos" kroviniais, gauna didelį pelną. "Klaipėdos nafta", paskelbusi šiemet mokėsianti dividendus akcininkams, beveik pusę visų pajamų (50 mln. Lt) gavo iš "Mažeikių naftos" krovininių aptarnavimo. "Lietuvos geležinkeliai", kurių pelnas pernai išaugo 2,6 karto, 20 proc. pajamų gauna iš "Mažeikių naftos" krovininių pervežimo.

Minėtos apžvalgos duomenimis, iki 1998 m. "Lietuvos geležinkeliai" "Mažeikių naftos" kroviniais taikydavo dar didesnę nuolaidą (10 proc.). Dabar taikoma 8 proc. nuolaida. Kita vertus, kaip rodo skaičiavimai, "Mažeikių naftai" būtų žymiai naudingiau naudotis ne Lietuvos, o Latvijos geležinkelių paslaugomis, kas fiziškai įmanoma, nes žaliavos vežimui būtų taikomas 0.011 USD/tonkilometro tarifas. Lietuviai taiko dvigubai didesnę - 0.024 tarifą. Latvijos uostai taip pat yra pasirošę perkrauti "Mažeikių naftos" kroviniais pigiau nei Klaipėdos.

Taigi "Lietuvos geležinkelių" ir "Klaipėdos naftos" pelną, kurį šios įmonės gauna iš "Mažeikių naftos", nuo rinkos spaudimo apsaugo tai, kad 1999 m. pasirašytos sutartys neleidžia "Mažeikių naftai" atsakyti "Lietuvos geležinkelių" ir "Klaipėdos naftos" teikiamų paslaugų. Konkurencijos šioje srityje draudimas, kuris numatytas 1999 m. sutartyse, yra naudingas "Lietuvos geležinkeliams" ir "Klaipėdos naftai" ir visai nenaudingas "Mažeikių naftai".

Trūksta tik paminklo Mažeikių centre...

Apibendrinant galima pasakyti, kad ekonominė logika yra geležinė ir nepaiso jokios politinės ar priešrinkiminės retorikos. Dar 1998 07 20 R.Valatka "Lietuvos ryto" laikraštyje teigė, kad "jei sutartis su "Williams" po 5 metų, tegu ir be konservatorių, Lietuvai padės brangiai parduoti likusias jai 57 proc. naftos įmonės akcijų, V.Babiliui ir G.Vagnoriui Mažeikių centre bus galima statyti paminklą".

R. Valatkos prognozės visiškai išsipildė: prabėgo 5 metai, konservatorių nėra valdžioje, o įmonės akcijos, kurių 41 proc. šiandien valdo valstybė, pabrango nuo 0.42 Lt už akciją 1998 metais iki 2.2 Lt už akciją 2003 metais. Jeigu valstybė dabar nutartų parduoti savo valdomas akcijas, ji uždirbtų dvigubai daugiau nei būtų parduosusi 1999 m. visą 100 proc. tuo metu valdytų akcijų.

Trūksta tik paminklo Mažeikių centre...

Aptarta veikla

LPKTS ir TS PKT frakcijos valdybos posėdis įvyko gegužės 29 d. Trumpą darbo ataskaitą pateikė valdybos pirmininko pavad. J.Marcinkevičienė. Ji pažymėjo, kad jau susijungė 36 LPKTS ir TS skyriai, kituose skyriuose (Ignalinos, Dusetų, Lazdijų, Ukmergės) įkurtos PKT frakcijos.

Seimo narys, LPKTS ir TS PKTF pirmininkas P.Jakučionis informavo apie gegužės 5 ir 19 dienomis įvykusius LPKTS, LPKTB ir LPKS derybų grupių posėdžius: jų metu pasikeista įstatais, Programomis ir nuomonėmis, aptarta galimybė susijungti visoms visuomeninėms politinių kalinių ir tremtinių organizacijoms. Tačiau kol kas sutarta, kad tos organizacijos pasirašys Asocijuotos veiklos sutartį. Svarbiausi du akcentai: 1. Tai - laikina sutartis (ji veiks, kol bus sudaryta kita sutartis). 2. Siūloma įsteigti Jungtinę tarybą, į kurią įeity trijų organizacijų valdybų nariai. Jungtinė taryba turėtų svarstyti svarbiausius klausimus: pirmiausia vieningos politinių kalinių ir tremtinių organizacijos įkūrimą. Sprendimą bus galima priimti tik tada, kai visų organizacijų atstovai tam pritaris balsų dauguma. Taryba taip pat spres ne tik tuos klausimus, kurie susiję su vieningos organizacijos įkūrimu, bet ir programinių nuostatų vykdymu, politinėmis aktualijomis (bendrų pareiškimų, memorandumų).

Valdyba pritarė Asocijuotos veiklos (LPKTS, LPKTB, LPKS) sutarties projektui, taip pat nutarė remti kandidatą į LR prezidento postą P.Auštrevičių. Kartu išreikštas nerimas dėl to, kad prezidento rinkimuose dalyvaus du dešiniųjų remiami kandidatai: V.Adamkus ir P.Auštrevičius, ir todėl gali būti išsklaidyti rinkėjų balsai.

Aptarta kelionė "Kęstučio apygardos partizanų takais", įvykusi gegužės 22 d., padėkota valdybos nariui E.Strončikui ir atkurtos Kęstučio apyg. vadui V.Meškauskui už gerą šio renginio organizavimą, kuriame dalyvavo Jurbarko r. vadovai, moksleiviai.

Valdybos nariai V.Briedienė ir G.Uogintas pasidalijo kelionės gegužės 19-20 d. į Kijevą išpuščiais, kur dalyvavo XII Inter Asso (Tarptautinė buvusių politinių kalinių ir komunistų aukų asmenų asociacija) kongrese. Jame dalyvavo atstovai iš 10 šalių: Vokietijos, Bulgarijos, Vengrijos, Slovakijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Čekijos ir Ukrainos. Kongrese kalbėta apie tai, kad būtina pareikalauti iš Rusijos Federacijos atlyginti už priverstinius darbus lageriuose ir tremtyje, organizuoti teismus valstybėse dėl komunizmo nusikaltimų. Priimtas nutarimas, kad birželio 17 d. būtų minima kaip kovos prieš komunizmą diena.

Valdyba apdovanojo III laipsnio žymeniu "Už nuopelnus Lietuvai" LPKTS Alytaus sk. choro vadovą Stasį Mikalonį, choro seniūnę Marytę Padegimienę ir choro poetę Mildą Zaveckienę.

"Tremtinio" inf.

Ivykiai, komentarai

Buldozerio principu

Beveik dvejus metus dirbusi ir "tyrusi" "Mažeikių naftos" privatizavimo aplinkybes laikinoji Seimo komisija, vadovaujama valdančiosios socdemų partijos veikėjo Valentino Greičiūno, paskelbė savo išvadas. Viskas buvo padaryta pagal partijos "politbiure" parengtą planą, nes, kaip žinoma nuo seno, partija be plano nieko nedaro. Kaip ir tikėtasi, komisijos išvados neatsitiktinai buvo paskelbtos prieš pat prezidento ir Europos Parlamento rinkimus. Tuo norima parodyti, kad A.Brazausko ir Č.Juršeno partija vienintelė Lietuvoje rūpinasi paprastų žmonių gerove. Ne tik "Mažeikių nafta", bet ir vaikučių sauskelnėmis. Tačiau svarbiausias dalykas – atsirevanšuoti labiausiai nekenčiamai Tėvynės sąjungai. Tai nieko neturėtų stebinti. Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo pirmųjų dienų įvairiais vardais besivadinančių neokomunistų pagrindinis tikslas buvo ir tebėra iki šiol – apjuodinti ir sumenkinti stovėjusius prie valstybės atkūrimo ištakų. Dabar V.Greičiūno komisijos išvadose išpūstas burbulas, kad "Mažeikių nafta" buvo veltui atiduota amerikiečių kompanijai "Williams", o kalčiausiais paskelbti buvusi konservatorių Vyriausybė ir tuometinė Seimo dauguma bei kadenciją baigęs prezidentas V.Adamkus.

Vos paskelbus komisijos išvadas, bemat prabilo valdančiosios partijos vadas ir premjeras A.Brazauskas. Jis be išlygų pareiškė, jog "Mažeikių naftos" privatizavimas buvęs pats "gėdingiausias" nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Aišku, jeigu Mažeikių įmonė būtų atiduota Rusijos "LUK'oil", rémusiai partiją per praėjusius Seimo rinkimus, premjeras tai būtų įvertinęs kaip sėkmingiausią privatizaciją. Tiesa, dėl viso pikto, V.Greičiūno komisija savo išvadose priskyrė ir nušalintąjį R.Paksą ir du bu-

vusius jo ministrus – E.Maldeikį ir J.Liongina. Tai irgi suprantama. Juk visi stengėsi, kad "Mažeikių nafta" atitektų Rusijai, bet nieko neišėjo. Na, o A.Brazauskas pareiškęs, kad įmonė, kuri kainuoja daug mažiau 2 mlrd. litų, buvo atiduota į svetimą ranką Lietuvos išdui nedavus nė vieno cento, tikriausiai pamiršo, ką pats kalbėjo prieš keletą metų pavadindamas "Mažeikių naftą" – metalo laužo krūva.

Tėvynės sąjungos lyderis Andrius Kubilius V.Greičiūno komisijos išvadas pavadino paminklu nesąžiningam politizavimui, naudojimusi Seime turima dauguma. Paskak A.Kubiliaus, A.Brazausko pareiškimas, kad "Mažeikių nafta" buvo atiduota, rodo arba visišką ekonominę neišmanymą, arba visišką nesąžiningumą. Aišku, kreiptis į kairiųjų sąžinę yra beviltiškas užsiėmimas. Valdančioji partija tą savo "sąžiningumą" aiškiai įrodė numarindama bankų bylas, pagaliau jos padaryti nuostoliai atiduodant EBSW koncerno sukčiams dešimtis įmonių nepalyginamai didesni nei dėl "Mažeikių naftos" privatizavimo.

Žinoma, valdančiosios partijos vadui ir premjerui, nuolat besižvalgančiam Maskvos pusėn, nepatinka Vakarų investuotojai ir net pati vakarietiška strateginė kryptis. Tai matyti ir iš K.Prunskienės ir Č.Juršeno priešrinkiminių kalbų. Niekaip nepajėgiantys atitrūkti nuo Kremliaus bambagyslės Lietuvos kairieji prieš rinkimus griebiasi pačių primityviausių agitacinių priemonių siekdami apmulkinti ir taip jau visiškai pasimetusius rinkėjus. Ir ne tik dalijant rašiklius, saldinius ir raudonos spalvos marškinėlius. Štai naujasis finansų ministras Algirdas Butkevičius, premjero nurodymu "patikslinęs" 2004 m. biudžetą, 114 mln. litų skyrė socialinėms reikmėms. Mat, anot ministro, tai

ne rinkimų triukas, o taip sutapo, jog tik dabar Vyriausybė atrado galimybę, kad ekonomikos kilimą pajustų kiekvienas Lietuvos žmogus. Išties įdomūs sutapimai. Dar daugiau pučiamas propagandinis balionas, kad tik A.Brazausko neva "tėvišku rūpesčiu" mažėja pagrindinių produktų kainos. Kažkodėl paprasti žmonės nemato to mažėjimo. Na, o gyrimasis nebūtais nuopelnais jau tapo tiesiog nepakenčiamas. Pildami ant Tėvynės sąjungos visokių purvą buvę komunistai nė valandėlei nepamiršta aukštinti save. Tai tik jų pastangomis ir okupacinė armija buvo išvesta, ir Lietuva priimta į ES ir NATO. Kartu kuriamos ir skelbiamos legendos apie sovietinį rojų, o kandidatė į prezidento postą "draugė" Kazimiera Prunskienė jau žada atkurti "broliškus" santykius su Maskva ir Minsku. "Gintarinė ledi" jau numatė ir su kuo bendraus tapusi prezidentė – su socialdemokratais ir Liberalų ir Centro sąjunga. Tik jau, gink Dieve, ne su Tėvynės sąjunga. Tiesa, K.Prunskienė nieko nesako apie bendradarbiavimą su uspaskichininkais ir paksininkais. Tačiau tai ir taip savaime aišku. Juk visi tame pačiame vežime sėdi. Iki priešlaikinių prezidento rinkimų liko suskaičiuotos dienos. O jie gali tapti dar viena, gal net lemtinga kryžkele. Ypač esant gana rimtam pavojui, kad po Seimo rinkimų daugumą jame turės įvairaus plauko uspaskichininkai ir kiti promaskvietiški veikėjai. O kas bus, jeigu Vyriausybės vadovu bus paskirtas toks žmogus kaip atklydėlis iš Archangelsko Viktoras Uspaskichas?.. Belieka linkėti, kad žmonės dar nepraradę pilietinės nuovokos suvoks, kad rinksime ne tuos, kurie deklaruoja mylį Lietuvą, ne tuos, kurių reitingai dirbtinai keliaimi, bet tuos, kurie vedė ir ves Lietuvą į laisvę, tuos, kuriems rūpi tautos dvasinis prisikėlimas. Antraip, neokomunistiniai buldozeriai užkas galutinai.

Teroras ir chaosas

Nepraeina nė diena, kad radikalieji teroristai nesurengtų vis naujų išpuolių arabų ir kitose musulmoniškose valstybėse. Tai vyksta ne tik Irake, bet ir Saudo Arabijoje, Pakistane, jau nekalbant apie kitas Artimųjų Rytų šalis. Praėjusią savaitę pasaulį sukrėtė naujas "Al Qaeda" teroristinis aktas daugiausiai naftos eksploatuojančioje Saudo Arabijos karalystėje. Teroristai šurmavo gyvenamųjų namų ir biurų kompleksą Chobaro mieste, prie Irano sienos. Šiame komplekse teroristai pagrobė keliasdešimt žmonių iš įvairių valstybių, dirbusių naftos sektoriuje. Tarp pagrobtųjų įkaitų buvo amerikiečiai, britai, švedai, italai, indai, filipiniečiai. Smogikai ne tik pagrobė įkaitus, bet ir puolė kelis naftos kompanijos biurus. Saudo Arabijos specialiosios pajėgos šurmavo teroristų užgrobtus pastatus ir išlaisvino apie 50 įkaitų. Tačiau teroristai spėjo nužudyti 16 asmenų: britą, amerikietį, aštuonis indus, tris filipiniečius, tris Saudo Arabijos piliečius, italą, švedą, egiptietį ir Pietų Afrikos pilietį. Kai kurie iš jų buvo nužudyti ypač žiauriai – perpjautos gerklės, o kūnai išniekinti. Teroristinė organizacija "Al Qaeda" prisiėmė atsakomybę už šį teroro aktą ir paskelbė, jog ir toliau puls naftos versloves ir grobs įkaitus. Teroristų tikslas aiškus – sukelti chaosą naftos gavybos verslovėje Saudo Arabijoje ir tuo pačiu sumaištį tarptautinėje naftos rinkoje. Jau dabar naftos kainos pasiekė neregėtą mastą – 42 JAV dolerius už barelį.

Irake taip pat kasdien užpuldinėjami amerikiečių ir jų sąjungininkų kariai bei civiliai asmenys. Tų išpuolių metu žūva daug irakiečių. Irake po teroristinių aktų per 14 mėnesių žuvo 591 amerikietis. Tačiau nepaisant to, Vašingtonas neatsisako planų birželio 30 d. perduoti valdžią laikinajai vyriausybei. JAV paskirta Valdančioji Irako taryba Irako premjeru išrinko Ijadą Alavį, kuris atstovauja

Irako musulmonų šiitų daugumai. Irako prezidentu tapo sunitas vienos Irako genties lyderis Gazis Javaras. Laikinojoje Irako vyriausybėje, kuri perims valdžią birželio 30 d., – 26 ministrai. Tuo metu, kai vyko naujosios Irako vyriausybės prisaikdinimo ceremonija buvusio diktatoriaus S.Huseino rūmuose, sostinėje Bagdade ir aplink ją griaudėjo sprogimai. Didžiausias jų įvyko prie vienos kurdų partijos – Patriotinės Kurdistanų sąjungos biuro, esančio visai šalia Irako užsienio reikalų ministerijos pastato ir įėjimo į vadinamąją žaliają zoną, kur įsikūrusi JAV vadovaujama administracija. Sprogimo metu žuvo mažiausiai 25 žmonės. Beje, naujuoju Irako užsienio reikalų ministru tapo kurdas Hošijaras Zebanis. Kiti teroristai savižudžiai sprogdino automobilius prie vienos JAV kariuomenės bazės į šiaurę nuo Bagdado ir kitose Bagdado vietose. Tai rodo, kad naujosios Irako vyriausybės darbas bus labai sunkus ir pavojingas, nes vyriausybės ministrai taps teroristų taikiniais.

Tuo tarpu Pakistano sostinėje Karačyje nežinomi asmenys suvarpė kulkomis Afganistano talibams palankų suitų dvasininką muftijų Nizamudiną Shamzai. Amerikiečių pajėgoms įsiveržus į Afganistaną šis dvasininkas ragino visus musulmonus stoti į šventąjį karą ir pats jame dalyvavo kartu su trimis sūnumis. Po muftijaus nužudymo į gatves išsiliejo minios jo šalininkų ir ėmė siaubti parduotuves, deginti automobilius, plėšikauti. Per neramumus žuvo dešimtys žmonių.

Islamo teroristų siautėjimas sukėlė didelį susirūpinimą Didžiojoje Britanijoje, kurioje gyvena daug musulmonų. Londono laikraščiai skelbia, kad vyriausybė parengė slaptą planą kodiniu pavadinimu "Contest" ("Kova"). Jame numatomos priemonės, kaip patraukti savo pusėn islamo ekstremistus.

Parengė Jonas
BALNIKAS

Atkurta Genocido aukų koplyčia

(atkelta iš 1 psl.)

Šis faktas sujaudino visas partizanų, buvusių politinių kalinių ir tremtinių bei kitas patriotines organizacijas, kurios oficialiai pradėjo raginti kuo greičiau koplyčią atkurti. Paskak Antano Stasiškio, Seimo Pasipriešinimo dalyvių teisių

komisija buvo versta užversta šių organizacijų pareiškimais. Galutinis taškas liberaliam LGGRT centro požiūriui buvo padėtas Seimo Žmogaus teisių komitete. Jis paragino D.Kuodytę gražinti koplyčią priklausiusius daiktus ir pasirūpinti, kad

koplyčioje būtų garantuota tvarka ir jai suteikta atitinkama pagarba.

Birželio pabaigoje vyskupas Juozapas Tunaitis žadėjo buvusiems politiniams kaliniams ir tremtiniams pašventinti visą koplyčią.

"Tremtinio" inf.

Birželio 14-osios – Gedulo ir vilties – dienos minėjimas Kaune

10 val. šv. Mišios Iglulos bažnyčioje. Po jų – iškilminga eiseną į Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį padėti gėlių prie Laisvės paminklo ir Nežinomojo kario kapo. Vėliau dviem autobusais (104 sėdimos vietos) vyksime į geležinkelio stotį ir Petrašiūnų kapines, prie "Lietuvos kančių memorialo". Minėjime dalyvaus ansamblis "Kupolė".

Neišblės iš širdies

Taišeto lagerių buvusių politinių kalinių 8-asis suvažiavimas

Vėsu gegužės 21-osios rytą mažais pulkeliais į Seimo rūmus rinkosi Ozerlago, Taišetlago, Angarlago ir Bratsko buvę politiniai kaliniai. Nemaža metų našta ir dar didesnės lageriuose patirtos fizinės ir dvasinės kančios lenkia jų pečius. Tačiau jų akys spinduliuoja vidinės saulės šviesą, žodžiais neišreiškiamą ištikimybę ir meilę Lietuvai.

Seimo rūmų fojė kiekvieną su pagarba ir meile pasitiko suvažiavimo organizatorė, albumo "Naiškintos, bet nugalėtos kartos kelias" sudarytoja, buv. Taišeto griežtojo režimo lagerio politinė kalinė LPKS Vilniaus sk. kultūros, meno, istorinės atminties komiteto pirm. Natalija Gudonytė.

Su įdomumu apžiūrėjome parodą "Ten, kur brendo mūsų jaunystė". Maloniai nuteikė ekskursija po Seimo rūmus.

Suvažiavimą pradėjo TS konservatorių frakcijos narys A.N.Stasiškis. Dalia Šešelgienė (smuikas) ir Saulė Lapėnaitė (pianinas) atliko Šarlio Guno "Ave Marija". Po tylos minutės B.Šidlauskienė ir V.Varkala išnešė gėles prie Laisvės kovotojų paminklo. Pagerbti suvažiavimo dalyvių atvyko prezidentas Valdas Adamkus. "Auka, kurią sudėjote ant Laisvės aukuro, niekad neišblės iš širdies ir atminties, – sakė jis. – Lenkiu galvą Jums." Suvažiavime dalyvavo ir kiti garbūs svečiai: prof. O.Voverienė, Seimo kancleris A.Kregždė,

Natalija Gudonytė

prof. A.Marcinkevičius su žmona Danute ir kt.

Nuotraukų albumą "Naiškintos, bet nugalėtos kartos kelias" gražiai ir įdomiai pristatė studentės Justina Daugelevičiūtė ir Sandra Šukelytė. Jų pasakojimą papildė ekrane rodomos albumo nuotraukos.

Suvažiavimo dalyvius sveikino ir kalbėjo leidyklos "Vyzdys" dir. V.Juraitis, "Achemos" grupės atstovas gen. dir. J.Sirvydis, LGGRTC vadovė D.Kuodytė, Kengyro lagerio buv. politinė kalinė M.Dylienė, poetė A.Lukšytė-Garšvienė, Norilsko sukilėlių vardu – B.Zlatkus, Klaipėdos universiteto doc. D.Petrauskaitė, B.Šidlauskienė. Prof. O.Voverienė maloniai sušildė suvažiavimo dalyvių širdis žodžiais: "Jūsų kančios,

Jūsų mintys, Jūsų širdys, Jūsų buvimas yra mums paliktos vertybės... Lietuva atsilaikys. Ačiū, kad esate!" Sesers N.Sadūnaitės kalba neilga, bet skaidri ir dvasinga. Suvažiavimo dalyvius pasveikino ir LLKS pirm. J.Burokas. Jis įteikė padėkos raštus E.Svilainiui, A.Skrasnačionkui bei fotoalbumo leidybos rėmėjams D.Marcinkevičienei ir N.Dainienei. Aš perskaičiau telefonu perduotus sveikinimus 8-ajam suvažiavimui nuo buv. Ozerlago politinio kalinio P.Vaičekausko iš Čikagos. Suvažiavimo siela N.Gudonytė nuoširdžiai padėjo visiems, aukojusiems bei parėmusiems fotoalbumo leidybą, bei įteikė padėkos dovanas – fotoalbumus.

Po pietų suvažiavimo dalyviai rinkosi į Seimo rūmų Konferencijų salę. Prezidiume N.Gudonytė, A.N.Stasiškis ir E.Imbrasienė. Išsamiai kalbėjo A.Petrusevičius ir A.Mikutavičius. Poetės A.Lukšytė-Garšvienė ir O.Svetikaitė-Jurgelienė skaitė eiles. Vaizdžiai ir uždegamai kalbėjo A.Ruškys. A.N.Stasiškis apžvelgė dabartinę politinę padėtį. N.Gudonytė perskaitė kreipimąsi dėl Genocido aukų koplyčios buv. KGB rūmuose uždarymo. Rezoliuciją dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo pasirašė visi suvažiavimo dalyviai (spausdiname atskirai).

Irena Janina
VAIČEKUSKAITĖ

Dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo

Taišeto lagerių buvusių politinių kalinių 8-ojo suvažiavimo rezoliucija

Mes, Taišeto lagerių buvę politiniai kaliniai, vyrai ir moterys, susirinę į 8-ąjį suvažiavimą, pabrėždami tai, kad gražiausius savo jaunystės metus praleidome sovietiniuose GULAG'uose, daugelis iš mūsų juose praradome sveikatą, ištisus dešimtnėčius kęsdami alkį ir nepriekius, vergovinėmis sąlygomis be jokio atlygio prievarta dirbome sunkiausių darbų kasyklose, miškuose, tatybose, turime teisę kiekvienas asmeniškai pareikauti, kad valstybė, kuri pasiaudėjo mūsų darbo vaisiais, tlygintų už katorginį darbą, ž pakenktą sveikatą, už rarastus palikuonis, už verovines gyvenimo sąlygas, ž moralines ir dvasines ančias. Už tą žalą, kurią

kiekvienas mes patyrėme asmeniškai, ir už žalą, kurią patyrė Lietuvos ūkis, kultūra, demografija, pavedame savo valstybei išreikalauti iš Rusijos - SSRS teisių ir įsipareigojimų perėmėjos. Mes teigiame, kad Vokietija ir Rusija - valstybės, didžiausio ir pražūtingiausio 20 a. karo sukėlėjos, vergovinio darbo ir masinių žudynių organizatorės – privalo atlyginti Lietuvai ir jos piliečiams paradytą žalą.

Mes primename, kad Lietuvos piliečiai 1992 m. referendumu patvirtino reikalavimą atlyginti sovietų okupacijos padarytą žalą, o Lietuvos Respublikos įstatymas dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo įpareigoja Vyriausybę nuolatos siekti, kad šis reikalavimas būtų įgyven-

dintas. Apgailestaujame, kad iki šiolei Vyriausybių pastangos nebuvo pakankamos. Mes raginame Lietuvos Vyriausybę suaktyvinti pastangas dėl sovietų okupacijos padarytos žalos atlyginimo.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare sovietų okupacijos žalos atlyginimo klausimas turėtų būti iškeltas į tarptautinį lygmenį ir įrašytas į Europos Sąjungos veiklos darbotvarkę.

Kviečiame būsimojus Lietuvos atstovus Europos Parlamente įsipareigoti kelti šį klausimą ir siekti, kad Europos Parlamentas priimtų atitinkamą nutarimą dėl sovietų okupacijos žalos atlyginimo.

Suvažiavimo vardu: 79 parašai

Vaciui Redikiui – 80

Vacys Redikis gimė 1924 m. gegužės mėn. Mosedžio valsč., Šliktinės kaime, gausioje ūkininkų šeimoje. Vacys buvo išauklėtas patriotine dvasia, todėl sovietinė okupacija jį privertė jaunystę paaugoti kovai už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę – 1944 m. antrą kartą sugrįžęs sovietų okupantams Vacys nedvejodamas įsitraukė į partizaninį pasipriešinimą. Jis kovojo Aukos rinktinėje, Šarūno būryje, ir kitose pasipriešinimo grupėse. 1946 m. Vilniuje jo būrys pateko į pasalą, kurią paruošė čekistų agentas Markulis. Vacys buvo sunkiai sužeistas ir septynis mėnesius gydomas Lukiškių kalėjimo ligoninėje. Vėliau Maskvos ypatingojo susirinkimo nuteistas 10 m. nelaisvės. Sunkiai dirbo Kolyomos aukso kasyklose. Į Lietuvą grįžo 1958 m.

Mielas Vacy, Tu Tėvynės labai paaukojai gražiausias jaunystės dienas. Savo krauju įrašė žodžius: "Laisvė Lietuvai!" Nepasidavei mirčiai – ją nugalėjai. Iškentėjai sun-

kiausias nelaisvės dienas ir likai ištikimas Lietuvos idealams.

Šiomet Tu šventi garbingą 80 metų jubiliejų. Savo paprastumu, draugiškumu ir nuoširdumu pelnei kolektyvo meilę. Valstybė Tau suteikė Lietuvos kariuomenės kūrėjo savanorio statusą.

Mes džiaugiamės ir didžiuojamės Tavimi. Linkime, kad visuomet būtumei tvirtas ir žvalus. Telaimina Tave Dievas!

LPKTS Kuršėnų sk.
taryba
Kuršėnų buv. tremtinių
choras "Tremties varpai"

Šiomet - jau vienuoliktas

(atkelta iš 1 psl.)

Jis įvardijo Kauno Jono Jablonskio gimnaziją, Kazlų Rūdos vidurinę mokyklą ir sakė: "Išraukime raudonumo šaknis iš sąmonės tų, kurie abejoja ar tiki sovietiniu "rojumiu".

Norilskiečiai priimtuose dokumentuose reikalauja, kad Lietuvos Vyriausybė visiems nukentėjusiems nuo sovietinio genocido skirtų II laipsnio pensijas, kad tiems žmonėms būtų suteikta daugiau įvairių lengvatų.

Suvažiavimas išrinko, tiksliau, perrinko, paliekant tuos pačius narius, "Norilsko vyčių" tarybą. Jos pirminin-

ko pareigose vėl dirbs Bronius Zlatkus. Aktyviausieji apdovanoti padėkos raštais. Tarp jų - Julius Aleknavičius, Vincas Vernickas (žr. nuotr.), Jonas Varkalys, Vaclovas Vaičekauskas, Vincas Slavickas, Mindaugas Sudnikas, Antanas Petkevičius ir kiti.

Norilskiečiai atsisveikino iki 2005-ųjų. Kitas "Norilsko vyčių" suvažiavimas turėtų įvykti Vilniuje. Suvažiavimo narius pasveikino ir skambiomis patriotinėmis dainomis pagerbė Šaulių sąjungos vokalinio ansamblio "Trimitas" dainininkai.

Asta ŠAUKĖNAITĖ
A.Kaminskienės nuotr.

Padėkos raštai įteikiami J.Aleknavičiui ir V.Vernickui

*Pabaiga.
Pradžia Nr. 22*

Mokytojas ir direktorius Jonas Poderys

Jonas Poderys Grinkiškyje pradėjo mokytojauti 1910 m. Po karo grįžęs iš Rusijos 1922 m. buvo paskirtas šios mokyklos vedėju. Su juo dirbo dar du mokytojai, mokėsi apie 100 mokinių. 1930–1931 mokslo metais čia mokėsi 205 mokiniai. Perėjus prie šešerių metų mokymo, 1937–1938 m. Grinkiškyje jau dirbo 5 mokytojai, mokėsi 189 mokiniai. Reikėjo naujo mokyklos pastato. Tai buvo vedėjo J.Poderio didžiausias rūpestis. 1938 m. buvo padėtas kertinis naujos mūrinės mokyklos akmuo, o 1939 m. vėlyvą rudenį naujoji mokykla buvo įrengta.

Buvę mokiniai mena, kaip pamokose skambėdavo taisyklinga, sklandi, logiška mokytojo kalba. Kokios nuostabios būdavo jo istorijos pamokos! Knygnešiai, nepriklausomybės šaukiliai, Vasario 16-osios Aktas. Kaip kalbėdavo apie pagarbą Tautos himnui, Trispalvei, valstybės simboliams. Įtaigiai kalbėdavo tėvų susirinkimuose, nuolatos pabrėždamas išsilavinimo būtinybę, dėkodamas tėvams, sunkiais karo metais kraunantiems vaikams kraitį – nesudegantį, nedingstantį.

1943 m. Grinkiškyje buvo įforminta progimnazija.

1944 m. vasarą pasirodė sovietų okupantai netrukus nežinia už ką suėmė ir išsivarė progimnazijos direktorių J.Poderį. Į jo vietą buvo paskirtas P.Markauskas, kurį metų pabaigoje irgi areštavo. Po kelių mėnesių kankinimo be sveikatos ir be teisės gyventi Grinkiškyje grįžo ir J.Poderys. Tik 1995 m. jis buvo deramai įvertintas, suteikiant vidurinei mokyklai jo vardą.

Savo gyvenimą mokytojas J.Poderys baigė Kaune, ten ir palaidotas.

Prieš karą ir okupacijos metais

1928 m. Grinkiškyje lankėsi Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Valsčiaus vyrai rodė garbingam svečiui didelę pagarbą – vos išlipusį iš automobilio pasodino į kėdę ir nunešė į pradinę mokyklą, kur vyko gyventojų sueiga, skirta Nepriklausomybės 10-mečiui paminėti. Tada ir buvo nuspręsta Grinkiškyje statyti gimnaziją.

Dar gyvi 1938 m. prisiminimai, kai Lietuvos švietimo ministras J.Tonkūnas padėjo kertinį akmenį būsimai gimnazijai.

Nelaimės Grinkiškyje prasidėjo 1941 m. Vokiečiai išsivarė į Krakes ir sunaikino žydus. Per gaisrą 1944 m. vasarą supleškėjo dauguma miestelio pastatų. Tačiau ypač siaubingi buvo okupacijos metai, kai Grinkiškyje siautėjo valsčiaus milicijos įgaliotinis Rapolas su sribų gauja, o viršaičiu tapo Tataris. Grinkiškio parke – ten, kur dabar pastatytas paminklas kovotojams už Lietuvos nepriklausomybę, ne vienam nušautam arba užmuštam grinkiškietei buvo iškasta kapo duobė.

Jono Dauguviečio gyvenimas duobėj

Apie Grinkiškio progimnazijos mokinių areštą rašo Grinkiškio buv. politinis kalinys J.Dauguvietis knygoje „Gyvenimas duobėje“, išleistoje 1997 m.

„Tai buvo 1945 m. gegužės mė-

rimtą konkurenciją tarp valsčiaus gražuolių, nes abu buvo nevedę.

Naktį iš 15-osios į 16-ąją jis išsiuntinėjo įvairiomis kryptimis sribus ir visa „kontra“ buvo susemta. Likusius jis surinko jau gegužės 16-ąją. Tardymas didelių sunkumų nesudarė. (...)

Po tardymų mes, „liaudies priešai“, atrodėme apgailėtina: pamuštais paakiais, prakirstomis sutinusiomis lūpomis, nesiprausę, susivėlę,

tinų kalinių.

Tik pernai mirė Ramutė Butauskaitė–Dirdienė. Ji iš gimnazijos pirmosios – 1948 m. laidos. Jos tėvas Juozas Butauskas buvo vaistininkas. Draugavo su gyd. Legeckiu, kurio žmona buvo gen. P.Plechavičiaus dukra. Dar prieš karą Butauskų kaimynystėje apsigyveno atvykusi jauna gydytoja Teklė Bružaitė. Labai gabi, žingeidi, aktyviai dalyvaujanti miestelio gyvenime, dažnai vilkėjo skautų uniformą. Kartu su J.Poderiu ir jo sūnumi Vytautu gydytoja rengdavo skautų išvykas.

Mokydamasi paskutinėse gimnazijos klasėse susidraugavau su Stefa Martišiūte, jau spėjusia pabuvoti Sibire, iš tremties pabėgusia ir grįžusia Lietuvon, – pasakojo R.Dirdienė.

– Abi sėdėjome viename suole, taip ji norėjo. Juk buvau vaistininkaitė, prieidavau prie tėvo vaistų. Abi su Stefa knygas nešdavomės vienodose rankinėse. Eidamos namo jomis apsikeisdavome. Taip vaistai iš tėvo vaistinės ar sandėlio keliavo į mišką ar į sutartą vietą. Tą aš gerai žinojau, nes dažnai naktį mus pakeldavo iš miego ir veždavo į nuošalią sodybą tvarstyti sužeistų partizanų. O dieną tėvui ar motinai įsakydavo skubėti į dvaro rūmus, kur gulėdavo sužeisti sribai. Tėvas gerai

kalbėjo rusiškai, visa mūsų šeima buvo patikima. Už tas mūsų su mama keliones į miškus ir sodybas, už vaistus mamą nuteisė 10 metų. O Stefa pabėgusi iš tremties neturėjo reikiamų dokumentų ir baigusi gimnaziją negalėjo toliau mokyti. Ji nuolat slapstėsi.

Vieną kartą partizanai buvo apsupti netoli Šušvės, Gulbinuose. Ten kulkos pakirsta žuvo ir Stefa Martišiūtė. Kalbėjo, kad jos kūną išvežė kažkur Radviliškį.

Visi Grinkiškio apylinkių žmonės į platų pasaulį žvelgė pro tos pačios gražuolės mokyklos rūmų langus. Ilgesingai akimis matavo atstumą nuo savęs iki ano Šušvės vingio, iki Vilniaus, iki saulės. Kai kurių kelias nuvingiavo toli nuo namų, kitų taip ir praėjo gyvenimas tarp dobilienu ir rugių. Kai kas išėjęs ilgesingai gręžiojosi atgal, vis toldamas ir toldamas nuo Grinkiškio, kai kas įkopė į mokslo aukštumas.

Deja, Grinkiškio gyventojai sensa, mažėja ir mokinių jos mokykloje. Kaip ir beveik visuose buvusiuose Lietuvos valsčiuose.

Tačiau ieškodamas savo laimės žmogus vis tiek vieną kartą pajunta, kad saldžiausias jo mintyse – gimtinės vardas. Ir žemės lopinėlio vardas daug patvaresnis, ilgaamžiškesnis už patį žmogų. Tik dabar jau žmonės tą vardą nešioja po pasaulį, kaip vėjas medžio sėklą.

Stasys GENTVILAS
Autoriaus nuotr.

Buvę mokiniai pamaldų metu Grinkiškio bažnyčioje

nuo. Raudonoji armija, sutriuškinti fašistinę Vokietiją, šventė pergalę. Miestelio milicijos viršininkas Rapolas pasijuto nejaukiai ir nutarė nors šiuo tuo prisidėti prie tarybinės liaudies pergalės. Dingstis tam buvo. Paskutiniu metu tai vienur, tai kitur ant stulpų pasirodė lapeliai, kuriuose nepagarbiai atsiliepiama apie tarybinę santvarką, Raudonąją armiją ir net patį „visų tautų vadą ir mokytoją“, „mokslų korifėjų“ generalisimą Staliną. Sribai, apsiginklavę peiliais, keikdami gramdė nuo stulpų nelemtus lapelius, kurie priklijuoti virtomis bulvėmis velniškai stipriai priskreto.

Šitokios velniavos Rapolas, kaip „doras“ tarybinis pareigūnas, pakęsti negalėjo ir pasitelkęs savo slaptus agentus greit šią mįslę įminė. Taip buvo išaiškinta mūsų slapta organizacija, kuri, Rapolo teigimu, vadinosi LLA. Mes jau prieš išvaduojant Lietuvą trečią kartą panašiais lapeliais erzinome vokiečių laikų policininkus.

Rapolas sudarė „liaudies priešų“ demaskavimo planą. Ketvirtos, penktos progimnazijos klasių snargliai buvo per menkos žuvelės, todėl mūsų kompaniją jis papildė keliais suaugusiais. Tarp jų buvo vienas mokytojas iš kaimo mokyklos ir pats progimnazijos direktorius. Pastarojo Rapolas ypač nekentė už jo akinius, garbanotus plaukus ir raudoną kaklaraištį – lojalumo tarybų valdžiai ženklą. Šis žmogus galėjo jam sudaryti

apkibę daboklių šiaudais ir nuorūkomis. Plaukuose sukepęs kraujas kai kuriems sudarė savotišką kepurę. Daugeliui šių „kontrų“ buvo po 16–17 metų.

Po netrumpų kalinimų apsigūdžiusius žaizdas, bet labai utėlėtus mus gruodžio 12 d. Kauno sunkiųjų darbų kalėjime pristatė teismui.

Po trumpo pasitarimo teismas beveik visiems paskelbė vienodą nuosprendį: dešimt metų kalėjimo ir penkeri su teisių apribojimu.

Buvę Grinkiškio mokiniai

Ir šiandien, po daugelio metų, mokykla didžiuojasi savo buvusiais mokiniais, kurie yra žinomi visoje Lietuvoje kaip žymūs ir garbūs mokslo, kultūros, meno ir politikos žmonės. Tai profesoriai J.Blužas, A.Bikelis, A.Vitkus, mokslų daktarai R.Kazlauskaitė, A.Ragauskas, R.Ragauskas, P.Skačkauskas, poetas Vytautas Bložė, dailininkė Genovaitė Žilinskaitė, J.Valeška, rašytojai P.Klusas, J.Dauguvietis, Viktoras Bartkus, Lietuvos Respublikos Atkuriamojo Seimo narys signataras J.Beinortas, olimpinė čempionė R.Stasiulevičienė, kultūros darbuotojas A.Šidlauskas, anų laikų politinis veikėjas Stasys Bartkus. Mokykla juos gerbia ir didžiuojasi jų darbais.

Tačiau buvo ir kitokio likimo mokinių. Žuvo grinkiškietiai partizanai, buvo daug tremtinių, poli-

Įteikti pažymėjimai

Vilniuje, LK Vilniaus įgulos karininkų ramovėje gegužės 27 d. buvo įteikti Laisvės kovų dalyvio pažymėjimai. Jų atsiimti atvyko garbaus amžiaus žmonės iš visos Lie-

tuvos, lydimi vaikaičių, kiti lazdele pasiramščiuodami. Tu, kurie jau iškeliavę į Amžinybę, pažymėjimus atsiėmė jų artimieji. Aš parsivežiau į namus velionės žmo-

Apdovanojimo įteikimo momentas

Pašventintas paminklas partizanams

Šeštadienį, gegužės 22 d., Šiaulių r., Kuršėnų naujosios kapinėse, pašventintas paminklas prie čia palaidotų žuvusių partizanų Zigmo Bučo, Kazio Dragūno, Alberto Vodeikio kapo.

Paminklą pašventino Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios kunigas Julijonas Miškinis. Prie partizanų kapo susirinko jų giminės, artimie-

ji, Šiaulių rajono savivaldybės, Kuršėnų mst. seniūnijos, Tėvynės sąjungos atstovai ir buvę tremtiniai. Kalbėjo rajono savivaldybės mero pavad. Rima Baškienė, Kuršėnų mst. seniūnas Vytautas Gedmontas, TS Šiaulių sk. pirm. Jonas Novogreckis, buvę tremtiniai ir artimieji.

Žuvę partizanai pagerbti tylos minute, prie paminklo

nos Almos Mažeikienės, buvusios aktyvios partizanų ryšininkės, Laisvės kovų dalyvio pažymėjimą. Mes trejus metus abu buvome partizanų gretose. Vėliau sovietai žmoną suėmė, žiauriai tardė. Kalėjimas, lageris. Visa tai jai teko iškęsti už tai, kad jos brolis ir aš buvome partizanai. Ji iškentė tardymų kančias ir nei partizanų, nei jų rėmėjų neišdavė. 1975 m. mūsų šeima grįžo iš tremties, tačiau Lietuvoje negalėjome gyventi. Apsistojome Latvijoje. Ten žmona 1992 m. mirė, nesulaukusi Lietuvos nepriklausomybės.

Susirinko karininkų ramovės salėje nepažįstami žmonės, o išsiskirstė tarsi broliai ir sesės, nes visus sieja kova už laisvę, už Lietuvos nepriklausomybę.

Susitikimas baigėsi iškilmingai sugiedant Lietuvos himną.
Feliksas MAŽEIKIS

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Antanas Kymantas 1930-2004

Gimė vidutinio ūkininko šeimoje, Pajūrijų k., Tauragės valsč. Padėjo partizanams, 1950 m. suimtas ir nuteistas 8 m. lagerio. Kalėjo Norilsko, Parmos, Salikomsko sr. lageriuose. Paleistas iš lagerio 1955 m. Grįžo į Tauragę ir dirbo vairuotoju. Buvo labai aktyvus LPKTS Tauragės sk. narys, Šiaulių sąjungos narys ir puikus muzikantas.

Palaidotas Tauragės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir vaikus su šeimomis.

LPKTS Tauragės skyrius

Zuzana Čepulytė-Kuzmickienė 1913-2004

Gimė JAV. Grįžusi į Lietuvą 1935 m. baigė Tauragės mokytojų seminariją. Pirmoji darbuotė – Šilalės r. Pūtvės prad. mokykla. Vėliau dirbo Alytaus r. ir Tauragės prad. mokyklose. 1938 m. Zuzana ištekėjo už Lietuvos karininko, gimė dukra ir sūnus. 1945 m. žuvo vyras. 1948 m. Zuzana su šeima buvo

ištremta į Sibirą. Grįžo 1958 m. 30 m. dirbo Pašikšnių ir Balskų kaimo prad. mokyklose. Gyveno Tauragėje ir buvo aktyvi LPKTS Tauragės sk. narė.

Palaidota Tauragės Papušynio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame sūnų, dukrą, jų šeimas bei brolių ir seserį.

LPKTS Tauragės skyrius

Marcelė Remeikytė-Paulauskienė 1923-2004

Gimė Tauragės valsč., Trūkiškės k., vidutinio ūkininko šeimoje. 1948 05 22 tėvus ir 8 jų vaikus ištremė į Irkutsko sr., Zimos r., Meždugrankos k. Marcelė dirbo miško darbus, vėliau dirbo traktorininke. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Tauragėje registruotis neleido, todėl gyveno 5 m. kaime, o Tauragėje dirbo statybos valdyboje traktorininke. Vėliau jau buvo priregistruota Tauragėje. Buvo aktyvi LPKTS Tauragės sk. narė.

Palaidota Tauragės senosiose kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame seseris, brolius ir jų šeimas.

LPKTS Tauragės skyrius

Vytautas Kriaučiūnas 1935-2004

Gimė Lazdijų r., Aštriosios Kirsnos k. Tėvas valdė Aštriosios Kirsnos dvarą, buvo Lietuvos žemės ūkio rūmų pirmininkas. 1941 m. 6-metį berniuką Vytautą su visa šeima ištremė į Altajų. Tėvą atskyrė nuo šeimos ir sušaudė. Po 7 m. motina su 3 vaikais pabėgo. Sugrįžusi į Lietuvą prisiglaudė Marijampolėje pas tetą E. Žitkutę. Vytautas baigė Kauno upeivių prof. techn. mokyklą ir įsigijo laivų mechaniko specialybę. Vėliau baigė Marijampolės žemės ūkio technikumą ir tapo agronomu. 1962 m. pradėjo dirbti Maisto pramonės automatų gamykloje šaltkalviu įrankininku. Vytautas su žmona užaugino dvi dukteris ir sūnų.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Marijampolės skyrius

Vainius Grabauskas 1928-2004

Gimė Semoškų k., Lazdijų r. Mokėsi Semoškų ir Kapčiamiesčio mokykloje. Už partizanų rėmimą ir dalyvavimą pasipriešinimo veikloje 1951 m. karinio tribunolo nuteistas 25 m. kalėti. Kalėjo Kamišlago lageriuose, Omsko sr. 1956 m. sugrįžo į Lietuvą. Dirbo kolkūkyje. Sukūrė šeimą. Išaugino 4 dukras ir dvi likusias našlaitėmis vaikas. 2002 m. jam pripažintas Laisvės kovų dalyvio statusas.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir artimuosius.

Prie paminklo žuvusiems partizanams

tremtinių ir partizanų dainas dainavo buv. tremtinių choras "Tremties varpai" (vad. B. Jarošienė).

Partizanai Z. Bučas, K. Dragūnas ir A. Vodeikis žuvo 1945 m. birželio mėn. netoli Biliūniškių. Kovos draugai juos palaidojo Pažižmių miške, esančiame prie Akmenės ir Šiaulių rajonų ribos. Artimiesiems nusprendus žuvusiųjų palaikus perlaidoti, pernai, liepos mėn., jų imta ieškoti. Trys partizanai iškilmingai perlaidoti į naująsias Kuršėnų kapines.

Aniceta GRIKŠIENĖ
V. Kirkučio nuotr.

Užjaučiame

Dėl Vytauto KAVALIUSKO mirties žmoną Aldoną ir sūnų Algio ir Vydo šeimas. Tegu bus Jam lengva Anykščių žemė.

Puzonų ir Germanavičių šeimoms

Skelbimas

Birželio 19 d. Kaune, A. Juozapavičiaus pr. 68, "Kastyčio" svetainės salėje, rengiamas **Kengyro lagerių politinių kalinių sukilimo jubiliejinis – 50-ųjų metinių – minėjimas. Pradžia 10 val. šv. Mišiomis Šančių bažnyčioje.**

Maloniai kviečiame dalyvauti. Jei galite, apie dalyvavimą praneškite iki birželio 15 d. M. Dilienei tel. (8-37) 343466.